VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD VÁROSI ÉS RAJONI BIZOTTSÁGA, A VÁROSI ÉS RAJONI NÉPTANÁCS LAPJA

XXIII. évfolyam, 6813 szám | Csütörtök, 1967. február 9. | 4 oldal, 25 bani

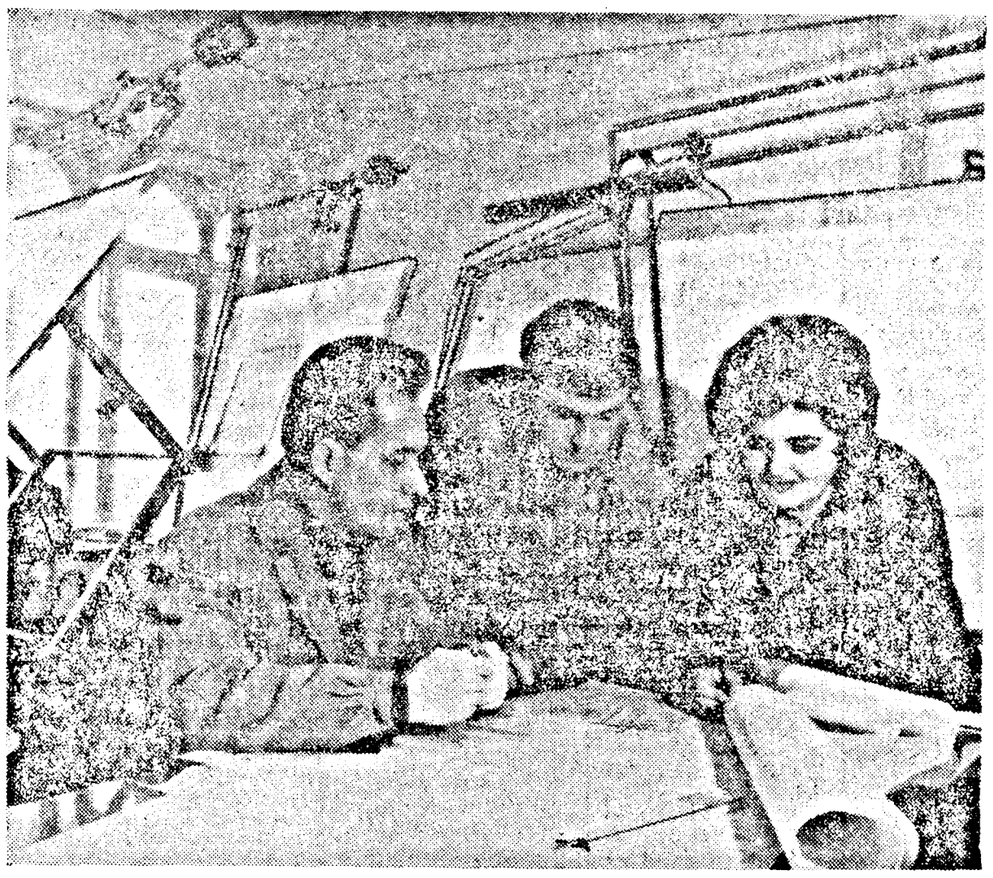

Az óragyár tervezői egy uj óratipus műszaki dokumentációján dolgoznak. Kiri Péter mérnök vezetésével már nem egyszer bebizonyitották, hogy szeretik mesterségüket, hivatásukat. Cantacuzino Alecu és Ristin Doina segédkeznek a tervek kivitelezésében. Mindketten ügyességről tettek tanubizonyságot.
(Kelen Ferenc felvétele)

Chivu Stoica, az Államtanács elnöke, Szomáliába érkezett

MOGADISCIO. — Nicolae Puicea és Nicolae N. Lupu különtudósitók jelentik:

Szerda délelőtt Mogadiscióba érkezett Chivu Stoica, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke és felesége. Az Államtanács elnöke Aden Abdulla Oszmanmak, Szomália elnökének meghivására tesz hivatalos baráti látogatást ebben az országban. Az Államtanács elnökének kiséretében van Bujor Almăsan bányaipari miniszter és George Macovescu helyettes külügyminiszter.

12.30 órakor a hivatalos repülőgép, amelyet Szomália határától a szomáliai nemzeti fegyveres erők sugárhajtásu gépei kisértek, leszállt a mogadiscioi repülőtéren, amelyet Románia és Szomália zászlói és a két vezető arcképe diszitett. A vendégek fogadására megjelent Aden Abdulla Oszman elnök feleségével, Muktar Mohamed Huszszein sejk, a Nemzetgyülés elnöke, Abdirizak Hazsi Husszein, a Minisztertanács elnöke, Ahmed Juszuf Dualeh külügyminiszter, a kormány több tagja, képviselők, a szomáliai fővárosban akkreditált diplomáciai képviseletek vezetői.

Eldördül 21 tüzérségi üdvlövés. A repülőgép lépcsőjénél Szomália elnöke melegen fogadja a román vendéget. Fiatal szomáliai lányok virágcsokrokat nyujtanak át.

Románia és Szomália állami himnuszának elhangzása után a két elnök, a hadseregparancsnok kiséretében ellép a diszőrség előtt.

A szomáliai államfő beszédében üdvözölte a román vendégeket. Érdeklődéssel vártuk ezt a látogatást, s reméljük, hogy itt tartózkodásuk során megismerik népünket, életmódjának egyes vonatkozásait és azt, hogy miként oldjuk meg mi különböző problémáinkat — mondotta.

Ami bennünket illet, érdekünkben áll megismerni azokat az eszközöket, amelyek révén országuk sikerrel megteremtette iparát, fejlesztette mezőgazdaságát s ennek köszönhetően Románia ma virágzó és egészséges gazdasággal rendelkezik. A szónok kidomboritotta, hogy a látogatás alkalmat nyujt a véleménycserére közös érdekü politikai, szociális, gazdasági kérdésekről. Hiszem — mondotta — hogy ebben a tekintetben sok közös pontot találunk majd törekvéseinkben. A látogatás kétségkivül szilárditani fogja a két nép között fennálló szoros baráti kapcsolatokat. Ugyszintén reméljük, hogy megnyithatjuk a Szomália és Románia közti együttmüködés fejlesztésének uj utjait.

Chivu Stoica elvtárs válaszában a következőket mondotta: Megérkezve az Önök szép országának fővárosába attól a tisztelettől és meleg baráti érzelmektől áthatva, amelyeket a román nép táplál Szomália és népe iránt, megragadom e kellemes alkalmat arra, hogy szivélyesen üdvözöljem a vendéglátókat, békét és jólétet kivánjak a szomáliai népnek. Köszönetet mondva a baráti fogadtatásért, a szónok kifejezte megelégedését, hogy a szomáliai látogatás lehetővé teszi jobban megismerni a szomáliai nép erőfeszitéseit és törekvéseit hazája gazdasági fejlesztésére és felvirágoztatására, azt az óhaját, hogy békében éljen és együttmüködjék a többi népekkel.

(Folytatása a IV. oldalon)

A szocialista verseny élenjárói — a rubinvörös csillagocska büszke viselői

Már meghonosodott az a szokás, hogy városunk gyáraiban, üzemeiben és vállalataiban minden esztendő kezdetén kiosztják a rubinvörös csillagocskákat azoknak a dolgozóknak, akik az előző évben élenjártak a szocialista versenyben. Erre a szakszervezeti csoportgyüléseken kerül sor. Az akciót már néhány napja megkezdték és február 10-én fejezik be. Összesen 7000 jelvényt osztanak ki, lényegesen többet, mint az elmult esztendőben. A Vagongyárban például 1258 dolgozó járt a szocialista verseny élén tavaly. Ezek közül 876 már megkapta a jelvényt. A December 30 gyárban 700, a Teba gyárban 365, a Butorgyárban pedig 179 dolgozó kapta, illetve kapja meg a rubinvörös csillagocskát.

Sokan, nagyon sokan vannak olyanok, akik másodszor, harmadszor, sőt negyedszer jutnak a szocialista verseny élenjáróit megillető jelvény birtokába. A vasutállomás munkaközössége például büszke lehet az olyan dolgozókra, mint Driu Constantin, Ienciu Petru, Precup Ioan, Simolov Mihai, Hetman Márton, akik már negyedszer kapták meg a jelvényt. A Butorgyárban többek között Epure Ioan, Stefan Gheorghe, Rusu Gheorghe, Nagy Lajos és sokan mások másodizben kerültek a szocialista verseny élére s viselik büszkén a rubinvörös csillagocskát.

S igy sorolhatnók tovább a gyárakat, üzemeket, a dolgozók nevét, akik ez alkalommal is kiérdemelték a jelvényt. De nemcsak egyénileg, hanem csoportokként, brigádokként és üzemosztályok között is folyt a szocialista verseny. Ezek értékelésére is sor kerül, mégpedig a kollektiv szerződés megvitatása, illetve a szakszervezeti bizottságok beszámoló közgyülése alkalmával. Ezeket a gyüléseket február 10-e után tartják. Összesen 541 diplomát osztanak ki a versenyben élenjárt csoportoknak és brigádoknak, valamint 35 diplomát az élenjáró üzemosztályoknak.

Lapunk III. oldalán:
GAZDASÁGI KÉRDÉSEK

HÉT NAPJA...

Tudják azt ma a legtávolabbeső kis faluban is, hogy a Föld nem annak ad több termést, aki verejtékével jobban öntözi, hanem annak, aki nagyobb tudással, többet ki tud venni belőle. És ahhoz, hogy ezt a többet valóban el is érje, tudásra van szüksége, mégpedig alapos, elmélyült ismeretekre. Ezekhez a könyveken át vezet az ut.

A tudás hatalom a falun is. A falusi ember is szeretne egyre többet tudni, nemcsak a munkájáról, az őt körülvevő szükebb világról, hanem a távolabbi országok népeiről, megvalósitásairól is. A könyv juttatta el az embereket a csillagok közé, s ott a falvakon is a könyvből áradó tudás könnyitette meg a kétkezi munkát. A könyvet szereti ma már minden falusi ember. Szivesen olvasnak kicsik és nagyok egyaránt. Különösen ilyenkor, téli délutánokon adogatják szaporán egymásnak a kilincset a könyvtárlátogatók. A hosszu téli estéken aztán egymásután „fogynak" a vaskos kötetek lapjai. Uj élményekkel, gazdag ismeretekkel gyarapodnak a könyvbarátok, csakugy, mint az a tábor, amely egyre ujabb hiveket számlálhat soraiban. Sokan vásárolnak ma könyveket, egyre több falusi házba kerül uj butordarab: a könyvszekrény, a könyvespolc.

Országszerte 8100 falusi és községi könyvtárban mintegy 30 millió kötet áll az olvasók rendelkezésére. Hétszáz falusi könyvüzletben vehetnek uj olvasnivalót az érdeklődők, ezenkivül 7500 falusi üzletben is árusitanak könyveket. S hogy szeretnek olvasni, azt bizonyitja az alábbi szám is: tavaly 12,7 millió lej értékü könyvet vásároltak.

Ezek az elmult év eredményei. De most van az ideje szólni róluk, most, amikor egy hete tart már a falu életének kiemelkedő müvelődési eseménye: a Falusi Könyvhónap. Fontosságához méltó külsőségek között nyitották meg rajonszerte. S azóta is naponta ujabb beszámolók érkeznek rendezvényeiről, arról, hogy hol, mennyi könyvbaráttal gyarapodott az olvasótábor. Kürtösön például mindjárt a megnyitó után mintegy 150-en vettek részt azon az irodalmi montázson, amely a haza történetéből elevenitett fel mozzanatokat. A világosi könyvtárban, Aki tud — nyer versenyt rendeztek, „Ismeri-e a szerzőt és a szöveget" témával. Németszentpéteren Siperko könyvének hőseiről beszélgettek. Tizennégy falusi könyvtárban könyvkiállitást rendeztek az elmult hét alatt. És ez még csak a kezdet. Hiszen csupán az első hét nap telt el a könyvhónapból. Szépfalun a rajoni könyvtár segitségével rendezik a Mult és jelen témáju irodalmi montázst. Ságon képzeletbeli utazást tesznek meg a térképen, „Virágzik hazánk" cimmel, Kürtösön az 1907-es év eseményeit idézik fel s az irodalmi alkotások alapján emlékeznek meg róla.

Sorolhatnók még hosszasan a rendezvényeket, a könyvhónap emlékezetesnek igérkező eseményeit. Hiszen kit ne érdekelne az iró-olvasó találkozó, a könyvtárral szervezendő megbeszélés és az a sok érdekes akció, amely a könyvhónap sikerét emeli s ujabb hivekkel gyarapitja az olvasók nagy-nagy családját.

Sok-sok látogató keresi fel naponta a Rajoni Központi Könyvtárat. Nincs ezen semmi csodálkozni való, hisz a polcokon érdekesnél-érdekesebb kötetek sokasága várja az olvasókat.

Eredmények és távlatok

A SZIKES TALAJOK JAVÍTÁSÁBAN

A Vörös Lobogó számára irta C. V. OPREA docens doktor, egyetemi tanár

Országunkban még jelentős területek léteznek, amelyek meg vannak fosztva a termékenység kincsétől. Ezek között a szikes talajok közel 400 000 hektárt tesznek ki. Ennek 90 százalékát legelő és kaszálóként hasznositják, a megmaradt 10 százalék pedig elszórt szigeteket képez a termékeny területek közepette. Akárhogy is használják fel a szikes talajokat, ezek igen csekély és gyenge minőségü termést adnak. E talajoknak a termékeny földek szinvonalára való emelése a mezőgazdasági tudomány és gyakorlat számára igen fontos feladatot képez, amelyet a lehető legrövidebb időn belül meg kell oldani. Megengedhetetlen ugyanis, hogy a tudomány mai szinvonalán a talajok termékenysége — bármilyenek is legyenek ezek — kivül maradjon ellenőrzésünk és irányitásunk körén.

Ami a szikes, terméketlen talajokat illeti, megállapithatjuk, hogy az országunkban és külföldön ilyen téren végzett kutatások feltárták azokat a hatékony intézkedéseket, amelyek segitségével ezeket meg lehet javitani, illetve termőtalajjá lehet változtatni.

Az országunk nyugati sikságán — ahol a szikes talajok több, mint 175 000 hektárra terjednek — végzett munkálatok és az elért eredmények igazolják a fenti állitást és ugyanakkor minden hasonló földterülettel rendelkező mezőgazdasági egység számára határozott ösztönzést jelentenek arra nézve, hogy haladéktalanul áttérjenek ezen talajok feljavitására szolgáló intézkedések alkalmazására.

Öt-hat esztendővel ezelőtt, amikor ezt a munkát megkezdtük számos nehézségbe ütköztünk, főleg azért, mert sokfelé begyökeresedett az a meggyőződés, hogy a szikes föld „meg van átkozva" és ezen sohasem fog hasznos növény teremni. A multban ezen területek „megszeliditésére" végzett empirikus kisérletek ugyanis csődöt mondottak, sőt gyakran még rontottak a helyzeten. A szikes talajok továbbra is legfeljebb 600—1000 kilogramm rossz minőségü zöldtömeget adnak hektáronként és azt is csak esetlegesen. Sokfelé a szikes területek valóságos penészfoltokat képeztek a termő talajok közepette. A szik évről-évre felgyülemlett ezeken a földeken, mind jobban felhalmozódtak a növényekre ártalmas sók, amelyek sokhelyütt 20 centiméter vastag rétegben boritották a talajt és mennyiségük hektáronként elérte az 50—60 ezer kilogrammot. Mindez a talaj viz-háztartásában felmerült hibák következménye.

Mindezeket a tényeket figyelembe véve határozott harc indult a tudomány és technika segitségével e beteg talajok meggyógyitására. Ebből a célból számos laboratóriumi és terepvizsgálatot végeztek, amelyeket külföldi tudósokkal és szakemberekkel folytatott tapasztalatcserékkel egészitettek ki. Ezen erőfeszitések nyomán sikerült az országunk nyugati sikságán előforduló szikes területek termővé tételéhez szükséges receptet kidolgozni. A megállapitások helyességének igazolására 10—20 hektár területü kisérleti parcellákat létesitettek több szocialista mezőgazdasági egység szikes területein és ezeken megfelelő talajjavitási munkálatokat végeztek. A már az első esztendőben elért 10—15 ezer kilogramm zöldtömeg hektáronként, — olyan területeken, amelyek régebben csak kivételes esetekben adtak 1000 kilogrammot egy hektáron — sokatmondó és tagadhatatlan bizonyitékot képeznek. Az Arad rajoni Szentmárton, a Temesvár rajoni Dinnyés, Szerb-Szentmárton, Nagyszentmiklós és más mezőgazdasági termelőszövetkezetek példája minden szónál szebben beszél.

A Bánát tartományi mezőgazdasági tanács, értékelve az elért jó eredményeket, a temesvári Agronómiai Intézet tudományos és technikai támogatásával segitséget nyujtott az Arad rajoni Szentmárton község határában lévő 866 hektárnyi szikes, legnagyobb részt terméketlen területnek mintalegelővé való változtatásához. A munkálatok 1960-ban kezdődtek és 1970-ig az egész területet termővé változtatják. Itt is — akárcsak mindenütt, ahol a szikes talajok javitásán dolgoznak — előzőleg elvégezték a szükséges munkálatokat ahhoz, hogy a területet megvédjék az áradásoktól, kiszáritsák a talajvizeket, illetve a talajvizek szintjét a szikesedés kritikus szintje alá szoritsák vissza. Ezzel párhuzamosan rátértek a területek biológiai kiszáritására is azáltal, hogy a csatornák és utak mentén, valamint a teknő szerü mélyedésekben a fák és bokrok tizezreit ültették el.

A talajjavitási munkálatok technikája a következő: a talaj leülepitése 18—20 centiméter mélységü szántással; egyengetéssel kisért ismételt tárcsázás; amelyet 5—6 tonna foszfogipsz alkalmazása követ hektáronként. Ezt tárcsázással, illetve boronálással forgatják be a talajba. Mindezeket a müveleteket legelőnyösebben nyáron, augusztusban, szeptemberben lehet elvégezni. Ha rendelkezésünkre áll gyengén erjesztett istállótrágya, helyes ezt a szántás elvégzése előtt szétszórni a talajon, ugy hogy ezt is beforgassuk. Az emlitett munkálatok elvégzése után a talajt előkészitettnek tekinthetjük az ezután következő komplex javitási folyamatok számára.

A kisérletek azt mutatták és a gyakorlat beigazolta, hogy a nyugati sikságon található szikes területeken helyes, ha az előbb emlitett módon kezelt földeken tiz-tizenöt nappal a vetés előtt 250—300 kilogramm ammoniumszulfátot alkalmazunk hektáronként.

Ugyancsak a gyakorlatból lehetett leszürni az alábbi szabályokat.

— A feljavitott szikes talajokon helyes ősszel bükkönyt vetni. Tavasszal ajánlatos olyan takarmánynövényeket vetni, amelyek jobban birják a sót. Ilyenek a cirok, szudáni fü, takarmánykaralábé, köles stb.

— Talajjavitásra hektáronként 5—6 tonna foszfogipsznél és 250—300 kilogramm ammoniumszulfátnál többet ne használjunk, mert csak felesleges kiadást jelentene, minden kézzelfogható eredmény nélkül.

— A második évtől kezdve fokozhatjuk az ammoniumszulfát mennyiségét. Az emlitett talajjavitási munkálatok nyomán az egykor szikes földeket ugy lehet megmunkálni mint bármilyen más területet.

Annak érdekében, hogy kiterjesszék a kutatásokat és még gyorsabb és hatékonyabb módszereket dolgozzanak ki a szikes talajok termővé tételére, Szentmárton község határában két kisérleti parcellát létesitettek, és ezek közül az egyiket az itt található hét darab, 120 méter mély kutból származó vizzel öntözték. Ugyanakkor laboratóriumot létesitettek a helyszinen azért, hogy szükség esetén azonnal el lehessen végezni a megfelelő kisérleteket, melyek igazolják a különböző alkalmazott módszerek hatására a só, a viz és a levegő dinamikájában beállott változásokat. A kutatómunka és a termelés szo-

(Folytatása a 3. oldalon).

Steluţa nevében

Az egész ugy kezdődött, hogy Steluţa — mert igy becézik az üzemben Grindeanu Aureliát — megbetegedett és elment az orvoshoz. Az pedig, a megállapitott diagnózis alapján, annak rendje és módja szerint „kiirta", előbb három, aztán négy napra. Ennek bizonyitékaként itt van a kezemben a DS 67-es sorozatu 29 893-as számu orvosi bizonyitvány.

— Mi volt a baj? — kérdezzük a csinos, barna fiatalasszonykát.

Pirulva vallja be, hogy várandós és az állapot folytán bizonyos rendellenesség lépett fel a petefészek müködésében, amit ki kellett kezelni. Nincs ezen mit pirulni, másnak is előfordult már, fontos, hogy elmult!

Január 25-én jelentkezett ismét munkára. Legnagyobb meglepetésére Siclovan Gheorghe szalagvezető közölte vele, hogy nem térhet vissza a megszokott munkahelyére, a pikirozáshoz, mivel mást ültettek a gép mellé. Legyen hát türelemmel, amig változik a modell. Hogy mi legyen addig? Hát fogja meg a vasaló nyelét.

Betegség után, terhesen?

Ez ugylátszik, igen kevéssé érdekelte a szalagvezetőt, hiszen neki még nem sikerült elnyernie azt a bizonyos Nobel-dijat, amelyet a férfiakkal és a szüléssel kapcsolatban tréfásan emlegetni szokás.

Steluţa, ha nem is jó szivvel, de odaállt a vasaló mellé és huzta-huzta napokig. Aztán valóban változott a modell, de csodák csodájára a fiatal asszonykát mégsem tették vissza a gépe mellé, hanem odaállitották gallért vagdalni és forditgatni. Ez pedig harmadik kategóriáju munka, ami azt jelenti, hogy Grindeanu Aurelia darabonként 3,5 banival kevesebbet keres, a számszerinti teljesitmény pedig itt sem magasabb, mint a gép mellett volt. Ez pedig az ezres tételeknél komoly veszteséget jelent Steluţa számára.

Természetes, hogy nem nyugodott bele szó nélkül a visszás helyzetbe. De mi haszna? Ezzel csak elmérgesedett a torzsalkodás. Az egyik vita alkalmával Siclovan azzal hütötte le, hogy bizony már otthon volna a helye. Az „elismerést" négy esztendei szorgalmas, dicséretre méltó munka jutalmaként kapta a szalagvezetőtől Grindeanu Aurelia, aki mellékesen szakképesitési bizonyitvánnyal is rendelkezik.

S vajon mit szól ehhez a helytelen magatartáshoz a Készruhagyár II-es számu nehézkonfekció részlegének vezetősége?

— Bevallom őszintén — mondja Stan Nicolae elvtárs, az üzemosztály főnöke —, hogy nálunk az a szokás: aki betegszabadságról tér vissza, azt oda tesszük, ahol éppen munka akad.

Vajon miért? Kihágást követtek talán el, hogy meg kell őket büntetni, hogy alsóbb fizetési besorolásba kell őket helyezni? Nem, korántsem, csak éppen ez a szokás.

Hát ne legyen, főként azoknak az esetében ne, akik Grindeanu Aureliához hasonlóan rövidesen uj állampolgárral ajándékozzák meg szocialista hazánkat!

Az üzem szakszervezeti bizottságától igéretet kaptunk arra, hogy Grindeanu Aureliát a lehető legrövidebb időn belül visszahelyezik jogaiba, ez azonban nem gátol meg bennünket abban, hogy szót emeljünk a fentihez hasonló elitélendő eljárások ellen az összes steluţáknak és azoknak a parányi csillagoknak a nevében, akiket a szivük alatt viselnek.

Kása János

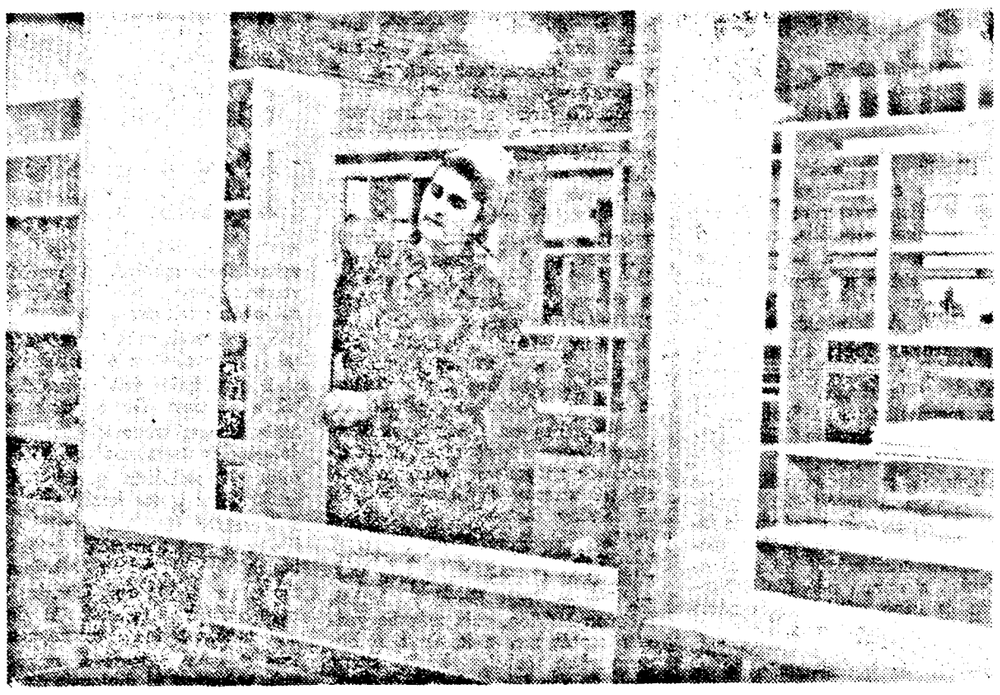

Általános látkép a butorgyár szereldéjéből. Itt készülnek a világhirü Magnólia garniturák.

Robert E. Sherwood: Megkövesedett erdő

A temesvári Állami Magyar Színház aradi vendégjáték sorozata ezen a héten ujabb jelentős állomásához érkezik. A társulat ugyanis városunkban tartja Robert E. Sherwood: Megkövesedett erdő cimü szinmüvének bemutatóját.

A neves amerikai szerző a két világháboru közötti drámairás egyik kiemelkedő alakja. Pályafutását történelmi tárgyu müvekkel kezdte, amelyekben kifejezésre juttatta állásfoglalását kora nagy kérdéseiről. Magatartásának egyik alapvető vonása a háboruellenesség, a haladás igenlése. Ez a felfogás azonban nem jut mindig egyértelmüen kifejezésre müveiben. Kétségtelenül hatott rá Ibsen, Csehov, Shaw, Tolsztoj, Strindberg és Werfel. Ám, mind az európai eszmeáramlatok, mind pedig a századfordulói európai drámairás eszközeinek egyes elemei sajátosan amerikai látásmódban és állásfoglalásban ötvöződnek nála is, mint legtöbb kortársánál. Egész életmüvére rányomja bélyegét a korabeli amerikai társadalom számos éles ellentmondása: a nagy gazdasági válság, a munkanélküliek millióinak szenvedése, a kapitalista anarhia és profithajsza, az előretörő fasizmus, a társadalmi és politikai szövevények mélyén mind erőteljesebben kibontakozó háborus készülődés.

Sherwood müvei hamar népszerüvé váltak mind hazájában, mind pedig külföldön. Háromszor kapott Pulitzer-dijat és négyser tüntették ki diszdoktori cimmel.

A Megkövesedett erdő cimü darabját 1934-ben irta. Már abban az évben bemutatta a Hartford-i Person's Theater, néhány hét mulva pedig, 1935 januárjában New York-ban vitték szinre. A szinmü a 30-as évek Amerikáját mutatja be. Az Arizona-i pusztaság keleti részén az utak kereszteződésénél lévő Fekete oázis nevü fogadóban játszódik a cselekmény. Néhány alkalmi utas verődik itt össze és mindegyik, az ellentétek kereszttüzében ért, korabeli Amerika egy-egy tipusa. Maele apó, a fogadó tulajdonosa, az uttörő generáció képviselője, aki egy örökre letünt romantikus korszak emlékeiből él és értetlenül áll a korabeli, egymásra tornyosuló társadalmi és emberi problémák előtt. Gabby, az unokája, a másik véglet. Ő a jövőben ábrándozik. E két ellenpólus között találjuk Alan Squirt és Duke Mantee-t. Az első a zsákutcába került tengerentuli civilizáció és eszmevilág képviselője, aki felismeri, hogy az egykori ideálok felett eljárt az idő, de nem látja a kivezető utat és harcolni sem akar az ujért. Egyetlen megoldásnak a halált tekinti, ami tulajdonképpen menekülés a felelősség, a cselekvés elől. Azzal igyekszik vigasztalni magát, hogy szép és nemes emberi törekvései majd Gabbyban élnek tovább. Duke Mantee, a „könyörtelen individualizmus utolsó nagy apostola". Szemben áll kora társadalmával. Nem csupán a brutális erőszak megtestesitője, hanem egyben lelkében megsebzett anarhista lázadó is, aki egyéni szabadságát védi és közben szeretetre vágyik. Jellemző Sherwood szemléletére, hogy éppen a korabeli társadalom ellen lázadó Duke Mantee-t ruházza fel olyan mély és rokonszenves vonásokkal, mint a szerelme iránti határtalan ragaszkodás, akiért képes szabadságát és életét is feláldozni. Boze, a fogadóbeli társaság ötödik, élesebben körvonalazott figurája, az eszménynélküli, ösztönember tipusa.

A darab alapgondolata, hogy a korabeli amerikai társadalom tagjai bárhova nézzenek, bárhova menjenek, bárhol lakjanak, dolgozzanak és éljenek, mindenütt „megkövesedett erdőkbe" ütköznek. Legtöbben meleg, igazi és mozgalmas életre vágynak és a maguk módján szembefordulnak a megkövesedéssel, mindazzal, ami meg akarja fojtani érzelmi világukat. Sherwood darabja sok tekintetben ma is időszerü.

A Megkövesedett erdőt eddig a bukaresti-giulesti CFR szinház és a galaci társulat játszotta. Országunkban a darabot magyar nyelven először most, a temesvári Állami Magyar Szinház tüzte müsorra. A bemutatóra pénteken, február 10-én kerül sor. A főbb szerepeket Sinka Károly (Alan Squir), Fábián Ferenc (Duke Mantee), Perényi János (Maele apó), Borbáth Julia (Gabby) és Varga Vilmos (Boze) alakitja. A darabot Anatol Constantin, a temesvári Állami Román Szinház rendezője vitte szinre, a diszleteket Buzdugan Elena tervezte.

A temesvári társulat új bemutatója előtt

Bővül a választék

Az Élelmiszeripari Minisztérium, a Belkereskedelmi Minisztérium és az Árbizottság illetékes szerveinek véleményezése alapján a közfogyasztási javak választéka rövidesen ujabb 18 termékkel bővül.

A termékek jóváhagyásánál figyelembe vették a nyersanyagok minél változatosabb felhasználását, a diétikus termékek választékának bővitését, az egyes tartományokban hagyományossá vált termékek előállitását stb.

A haliparban uj paradicsomos halkonzerveket állitanak elő, köztük kukoricaolajas dunai heringet. A házi sütemények készitéséhez háromnullás finomlisztet hoznak forgalomba.

Az uj élelmiszertermékek listáján szerepel a graham-keksz, desszert- és sósperec, diós kalács stb. (Agerpres)

Nyitott szemmel

Eredeti logika!

Az ember azt gondolná: az üzletek szakositását azért találták ki, hogy megkönnyitsék a vásárlók dolgát. Mondjuk készruhát konfekció áruházban, orvosságot gyógyszertárban keresünk, és igy tovább. A szabályokat azonban állitólag erősitik a kivételek. Ime egy eklatáns példa. A gyanutlan vevő betér a főtéri Képzőművészeti boltba.

— Kinai akvarellt és olajfesték-ecsetet kérnék — mondja.

— Sajnos, ilyesmivel nem szolgálhatunk — hangzik az udvarias válasz. — Tessék megpróbálni esetleg a Librăria noastră-ban, ott gyakran szokott lenni. De talán egyéb érdekelné.

— Például?

— Mondjuk ajakruzs!

— Maguknál?

— Miért ne! Elvégre az is festék.

Eredeti logika. Vagy talán az áruellátást intéző temesvári Képzőművészeti Alapnak más a véleménye?

Utcai boxbajnok

Megvalljuk, semmi kifogásunk sincs a box ellen. Közkedvelt, hivatalosan elismert sportág, melynek városunkban is hagyományai vannak. Sajnos, egyesek nemcsak a ringben üzik ezt a sportot. Az utcán is. Igy tett Bale Ioan is, aki október 26-án kiütéssel győzött Geber I. fölött. A vesztes három heti kórházi kezelésben részesült, a „nyertes" pedig nyolc hónapi „javitókezelésben". Hiába, ismét bebizonyosodik: igaz az a közmondás, mely szerint: aki másnak vermet ás, maga esik bele.

Nyert!

Gheregi Adelhaida szerelmese volt a lottójáteknak. És tegyük hozzá: a szerelem viszonzásra talált. Igy lett „hősünk" a lottópronosport aradi kirendeltségének egyik érusitója, és játékosa is. Ám ő nemcsak számokkal játszott. A pénzzel is, melyet rábiztak. Legutóbbi teljesitménye: eltulajdonitott 871 lejt.

Gheregi Adelhaide nyert. Minden eltulajdonitott százasért egy-egy hónapot. Ám nem a lottó-pronosporttól. A törvényszék mondta ki a döntést. A nyeremény elfogadása kötelező.

Az Arena-téri megállónál

Amikor a 15-ös autóbusz befordul a város felől a Narciselor utca felé, az Arena tér e szakaszán, a gépkocsik akkorákat zökkennek, hogy ember legyen a talpán, aki kétkezü kapaszkodás nélkül lábon tud maradni. Mivel nem nagyon van mibe kapaszkodni, esik-dülődül össze-vissza az ember... s amikor leszállni kényszerül az utas — zsupsz, bokáig a sárba...

Eddig az utasokról. De rossz nézni a társasgépkocsikat is, amint hatalmas roppanásokkal „haladnak át" az uttest gödrein. Kérdezzük: az illetékesek meddig hagyják ilyen elhanyagolt állapotban az Arena-téri autóbuszmegállónál az utszakaszt?

Örökös kölcsönkérő

Uj foglalkozási ággal gazdagitotta fogalmainkat Kivancsik Miklós. Az uj foglalkozási ág: örökös kölcsönkérés. Ime egy lista:

Simonics Pétertől — 125 lej.

Pecican Floricatól — 130 lej.

Ardelean Gheorghetől — 125 lej.

Blaj Sofiatól — 125 lej.

Kurecska Istvántól — 133 lej.

Német Antaltól — 130 lej.

Sfirlea Augustintól — 128 lej.

Folytassuk? Ugy hiszük, nem szükséges. Csupán néhány kitalált okot jegyezünk még meg, melyekkel ugy látszik, könnyen lépre mennek az emberek: „Defektem van", büntetést kell fizetnem", „épitőanyagra van szükségem". A kitalált okokat sem folytatjuk. Csupán arra szeretnénk felhivni a figyelmet, hogy az örökös kölcsönkérés foglalkozását ne „tanulják" meg mások is, mert a „tandij" igen drága.

Jelzőtáblát tegyenek!

A Teba-gyári gyermekotthon bejárata a Resiței utcára nyilik. Ezen az utcán rengeteg tehergépkocsi közlekedik a Cukorgyár felé és onnan vissza. Itt járnak az OCL Alimentara és a Kenyérgyár szállitókocsijai is. A gépkocsik a M. Scaevola utcából sokszor olyan ivben kanyarodnak be ebbe a szük utcába, hogy a járdán „támaszkodnak meg". Az utcán az óvodáskoru gyerekek nem egy esetben egyedül közlekednek, esetleg nagyobbacska testvéreik kisérik őket. De lehet velük felnőtt is, amikor a gépkocsik vadul hajtanak be az utcába, hisz nincs figyelmeztető tábla. A Resiței utca kétirányu forgalmat bonyolit le: Vajon helyes ez? Jelzőtáblát kérünk, mely szabályozza a közlekedést.

sz.

Felkelek korábban

Tegyük kezünket a szivünkre, kedves szülők és valljuk be őszintén és férfiasan, sokszor engedtünk az érveknek a gyermek fáradtsága láttán:

— Jó, nem bánom, kelj fel reggel korábban és tanuld meg azt a verset...

Saját megnyugtatásunkra, no és természetesen a szülői tekintély iratlan paragrafusainak nyomatékosabb tiszteletbentartása végett még hozzáfüztük azt is:

— De biztos megtanuld ám, nehogy éppen ebből kapj rossz jegyet.

Reggel aztán, egyrészt azért, mert magunknak sincs időnk rá, másrészt azért, mert ugymond „megbizunk" a gyermekben, már nem ellenőrizzük.

És éppen ebből származhatnak meglepetések. Ugyanis a lecke megtanulását bármilyen könnyü is az, nem lehet az iskolába indulás előttre hagyni. Előfordul, hogy a gyerek megtanulja, de a bevésésre már nem marad ideje. A feleltetésnél aztán kiderül a gyorstalpalási módszer „valódi értéke".

Mert más az, ha a gyermek azért kel fel reggel korábban, hogy még egyszer átismételje az előtte való napon már megtanult leckét. Vagy mondjuk, azért, hogy részt vegyen a reggeli iskolai konzultáción, mint például az 5. számu iskola VIII.C. osztályos tanulói számtanból. Hasonló példákat számtalant találhatunk még, de a bizonyitásra talán a Mărăsesti utcai iskolások példája is elég. Ilyen „koránkelős" napok előtt bizony nem árt az esti lefekvést is korábbi időpontra helyezni. A gyermeknek egészséges, harmónikus fejlődéséhez elengedhetetlen a pihenés, az alvás. Semmilyen cimen ne engedjük meg, hogy ezt megröviditse. Jó időbeosztással, rendszeres ellenőrzéssel, esetleg segitségnyujtással — ha erre szükség van — elkerülhető a torlódás. Ne korábban keljen a gyermek reggel, hanem idejében végezzen feladataival.

cz. m.

Az üzemi baleset — megelőzhető

Ha utánanézünk, rájövünk, hogy többen hibásak, mint azt az első pillanatban gondolnánk. Pedig egy kis figyelmességgel számos esetben megőrizhetnénk saját és embertársaink testi épségét, elkerülhetnénk az évente tetemes összegekre növekvő felesleges kiadásokat. Azonkivül zökkenőmentesebb lenne a termelés. E szempontok figyelembevételével leszögezhetjük, hogy egyáltalán nem magánügy, hanem közérdek...

Munkabaleset! Ha összehasonlitást végzünk, ugy évről-évre javulást tapasztalhatunk ebben a vonatkozásban. A kollektiv szerződések biztositják a jó munkafeltételeket, az egész évre szóló megelőzési intézkedések pedig gondoskodnak a balesetek elháritásáról. Ennek ellenére még mindig jócskán akad tennivaló.

Nem a szerződések és tervek kibővitése, vagy számszerü gyarapitásuk szükséges. A személyes felelősségnek kell megerősödnie. Az aradi gyárak és üzemek közül ragadjuk ki példaként a Teba textilgyárat.

A kimutatások szerint 1966-ban 15 megelőzési intézkedést iktattak tervbe. Ezek közül 13-at alkalmaztak, egynek bevezetése jelenleg folyamatban van, mig egy intézkedéssel objektiv okok miatt adósok maradtak. A munkakörülmények további javitásának céljaira nem kevesebb, mint 691 700 lejt irányoztak elő. A mesterek negyedévenként, mig a technikusok és mérnökök évente kétszer öttagu bizottság (főmérnök, aligazgató, termelési felelős, üzemi szakszervezeti bizottság elnöke, a személyzeti osztály felelőse) előtt tettek tanubizonyságot a munkavédelmi normák ismereteiről.

És mégis! A körültekintő intézkedések ellenére 1965-ben is történt néhány baleset, a legtöbb enyhe kimenetelü. Talán mondanunk sem kell, hogy emberéletet egy sem követelt. A balesetek száma a dolgozók összlétszámához viszonyitva elenyészően kevés, valamivel több, mint egy százalék volt. Ennek ellenére az orvosi kezelés nem kevés munkanapot, a táppénz pedig jelentékeny összeget emésztett fel. Ezért a vállalatnál megtettek minden intézkedést arra vonatkozólag, hogy a munkabaleseteket 1966-ban tovább csökkentsék. Az igyekezet további eredményekkel járt, bár ha balesetről van szó, csak akkor lehetünk elégedettek, ha sikerült teljes egészében kiküszöbölnünk azokat. Mégis némi javulásra enged következtetni az, hogy a sérülések száma a dolgozók összlétszámának immár egy százalékára zsugorodott. Ennek megfelelően csökkent az orvosi kezelésre forditott munkanapok száma és a táppénzként kifizetett összeg is. Mi mégis azt mondjuk: ez csak a kezdet! Sokkal nagyobb felelősségérzettel kell foglalkozniok az üzem illetékes szerveinek a munkabalesetek kiküszöbölésének kérdésével, mert csak igy érhetnek el valóban számottevő eredményt ebben a vonatkozásban.

Noha a statisztikai adatok javulási irányzatot mutatnak, mégsem lehetünk megelégedve. Hogy miért? Ha a dolgok mélyére tekintünk ugy azt láthatjuk, hogy a fent emlitett esetek csaknem kizárólag hanyagságból adódtak. Tehát több figyelmességgel, a munkavédelmi szabályok szigoru betartásával elkerülhették volna legtöbbjüket.

Ennek alátámasztására ragadjunk ki egy példát. Wesser László segédmester menet közben igyekezett kijavitani a 110-es számu szövőgépet. Az előirások be nem tartása ez esetben is megbosszulta magát. A segédmester egyik ujja megsérült s ennek következtében 37 napig munkaképtelen volt.

Gondatlanság miatt kapott gázmérgezést Neducin Milos és ezért kénytelen volt napokig távol maradni munkahelyéről. A savazó és fehéritő-gépeknél párhuzamosan dolgoztak. Ez még nem lett volna hiba, ha történetesen a kanális nincs eldugulva. Igy azonban a lefolyó sav összegyült a klórral, gáz fejlődött, amit az ott dolgozó munkás belélegzett.

Alaposabban ismerni a munkavédelmi szabályokat! Ez a célja a jelenlegi vizsgának, amelyen a gyár technikusai és mérnökei, szám szerint 47-en vesznek részt.

Több felelősségérzetet és körültekintést! Ezt célozza az 1967 évre szóló intézkedési terv, s a szakszervezeti és adminisztrativ vonalon megerősitett ellenőrzés. A gyár vezetősége elhatározta, hogy a jövőben a szabálvok be nem tartása irásbeli figyelmeztetést, majd a munkabeosztásban való három hónapos visszaminősitést vonhat maga után.

A méterező gépeknél, a szövődei lakatosmühelyben és másutt, ahol munka közben por képződik, uj szellőztető-berendezéseket hoznak működésbe, hasonlóképpen gondoskodnak a befejező osztályon a formol gázok elvonásáról. Terv szerint 16 uj műszaki-szervezési intézkedést foganatositanak ebben az évben. Ezek mindegyike a dolgozók egészségének védelmét, a munkakörülmények megjavitását, a megbetegedések elháritását szolgálja.

Ez azt jelenti, hogy az 1967-es évben egyetlen balesetet sem fognak feljegyezni a Teba gyárban? Az intézkedések erre törekednek. Minden esetre arra, hogy a tavalyi 30 eset a minimumra csökkenjen meg van minden lehetőség!

(—l —n)

FILMEK

MURESUL: Házassági hirdetés (10, 12, 14.15, 16.30, 18.45, 21).

STUDIO: A meztelen diplomata. Kiegészités: Vox Maris (11, 14.30, 16.30, 18.30, 20.30).

VEAC NOU: A montevideoi ház (11, 14.15, 16.15, 18.15 20.15).

IFJUSÁGI: Jószerencsét, Kekec. Kiegészités: Ponilovasok (11, 16, 18, 20, vasárnap 11 órakor: Dokumentumfilmek).

VICTORIA: Nápoly négy napja (14, 16, 18, 20, szombaton és vasárnap 11 órakor: Pávahercegnő).

PROGRESUL (Ujarad): Névtelen csillag. Kiegészités: Szocialista hazánk felvirágzásának utján (16, 18, 20, vasárnap 10 órakor matiné).

SOLIDARITATEA (Gáj): Előre, franciák. Kiegészités: Románia — Portugália labdarugó mérkőzés (17, 19, vasárnap 15 órakor matiné. Szombaton és vasárnap 10 órakor: Élő hősök).

MIKELAKA: Válás olasz módra (17); Asszony háziruhában. Kiegészités: Ádám és Éva Fiat Luxban (19 óra).

CFR (Grădiste): A főnök (17); Bube szerelmese (19).

A VIDÉKI MOZIK MUSORA:

VINGA: A kaland.
PANKOTA: A két árva.
VILÁGOS: Ötkor délután.
KURTOS: Marilyn.
NAGYLAK: Öt millió tanu.
PECSKA: **Victoria:** Valaha tolvaj volt. **Dacia:** Fantomas kibontakozik.

IDŐJÁRÁS

Az Aradi Meteorológiai Intézet jelenti: Ma, február 9-én hövösebbre forduló idő. Változó felhőzet, amikor hószállingózás lehetséges. Mérsékelt északnyugati, nyugati szél. A hőmérséklet csökken. A legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet minusz 4 és minusz 9, a legmagasabb nappali hőmérséklet pedig minusz 2 és plusz 3 fok között váltakozik. Helyi ködképződés.

Hangversenyek

Az aradi Állami Filharmónia szimfonikus zenekara szombaton, február 11-én este 8 órakor hangversenyt rendez a Kulturpalota nagytermében.

Vezényel: NICOLAE BRINZEU. Közreműködik: LIANA ISAKADZE hegedümüvésznő (Szovjetunió), a Marguarite Long-Jacques Thibault nemzetközi verseny kitüntetettje.

Müsoron: *Brinzeu:* I. rapszódia, *Schubert:* VIII. befejezetlen szimfónia, *Brahms:* D-dur hegedüverseny.

Vasárnap, február 12-én délelőtt 11 órakor ifjusági hangverseny.

Bérlők részére a 6. számu szelvény érvényes. Jegyek az ügynökségnél és hangverseny előtt a Kulturpalota pénztáránál.

RÁDIÓ

Csütörtök, február 9.

BUKAREST I.

HIREK: 5, 6, 7, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 23.52. OPERETT RÉSZLETEK: 11. KÖNYVISMERTETÉS: 11.20. SZÓLISTÁK, EGYÜTTESEK: 11.35, 14.08, 15.30, 16.15. NÉPDALOK: 11.45, 13.30, 15. OPERARÉSZLETEK: 12.10, 16.40. KÖNNYŰZENE: 12.20, 22.20, 22.55. ITT MAROSVÁSÁRHELY: 12.30. CANZONETTEK: 10.50. BALETTZENE: 13. HIRDETÉSEK: 15.20. MESE: 16.30. KÉPZŐMŰVÉSZET: 17.10. IRODALMI MŰSOR: 17.30. A FÖLD KÖRÜL: 18.03. ZENEI VARIETÉ: 18.15. AZ ÖTÉVES TERV RITMUSÁBAN: 18.40. IFJUSÁGI EST: 19. ARTHUR RUBINSTEIN ZONGORÁZIK: 22.30. VIZÁLLÁSJELENTÉS: 12.07.

BUKAREST II.

HIREK: 7.30, 9, 11, 13, 15, 17, 19, 23, 0.57. DAL, MUZSIKA: 11.07, 15.55. SZÓLISTÁK, EGYÜTTESEK: 11.35, 13.08, 16, 17.10, 19.40, 22.35. HAZAFIAS DALOK: 12. UJSÁGOK, UJSÁGIRÓK, VÉLEMÉNYEK: 12.10. OPERA RÉSZLETEK: 12.25, 23.10. NÉPZENE: 12.46, 13.15, 16.20, 17.30, 18.35. HANGSZERES MUZSIKA: 13.30. KÖNNYŰZENE: 13.45, 15.10, 16.30, 23.55. HANGVERSENY: 14, 19.50. SZÉLROZSA: 15.30. FILMUJDONSÁGOK: 17.40. BALETTZENE: 18. HIRDETÉSEK: 18.15. A ZENESZERZŐ KÉ A SZÓ: 19.05. MESE: 19.30.

TELEVÍZIÓ

CSÜTÖRTÖK

február 9.

18.00 Gyermekeknek.
19.00 Esti TV-híradó.
19.20 Nyelvészeti előadás.
19.30 Szerelmes dalok és népi táncok.
20.00 Könnyűzene. Elly Roman.
20.40 Elena Cernei énekel.
21.00 A vihar (film).
22.30 Éjszakai TV-híradó.

Szinház

CSÜTÖRTÖKÖN, február 9-én este fél 8 órakor: TOTI FIII MEI (E-bérlet).

PÉNTEKEN, február 10-én este 8 órakor: MEGKÖVESEDETT ERDŐ. (A temesvári Állami Magyar Szinház vendégjátéka).

SZOMBATON, február 11-én este fél 8 órakor: PENTRU ALTII PROASTA, PENTRU EA DESTEAPTA (Bérletszünet).

VASÁRNAP, február 12-én délután fél 4 órakor: PENTRU ALTII PROASTA, PENTRU EA DESTEAPTA (Bérletszünet). Este fél 8 órakor: TOTI FIII MEI (B-bérlet).

Bábszinház

VASÁRNAP, február 12-én délelőtt fél 11 órakor: *Ursulețiin vacanță.* Délután 4 órakor: *Zmeurel și Zmeurică.*

Muzeum

A tartományi muzeum megtekinthető naponta 11 és 17 óra között a Kulturpalota épületében. Hétfőn és kedden zárva.

Az alábbi osztályok tekinthetők meg: az 1848-as forradalom muzeuma, állandó régészeti kiállitás, Arad környéki néprajzi kiállitás.

Az aradi Libertatea cipőgyár

sürgősen alkalmaz

szakképzett férficipő készitőket (Arad városból és rajonból)

Mindennemü felvilágositást nyujt naponta a vállalat személyzeti osztálya, Flacăra utca 17, telefon 16—50.

Gazdasági kérdések

Az előrehaladási közök megteremtésének fontossága

Ötéves tervünk során az összipari termelésnek nagy lendülettel kell előrehaladnia. Különösképpen áll ez a gépgyártó iparra, ahol az évi növekedési ütem meg kell hogy haladja a 16 százalékot. Az említett ütem betartása az aradi Szerszámgépgyárra is vonatkozik, amely a hazai gépgyártás egyik pillére.

Üzemünket az elmult esztendőben joggal bírálták a helyi és tartományi pártszervek, mivel annak ellenére, hogy teljesítettük gazdasági terveinket, mégis mutatkoztak hiányosságok. A helyi pártszervek gyakorlati segítséget nyújtottak bizonyos rendellenességek kiküszöbölésére. Ezek közé tartozott az ütemesség betartása kérdésének megoldása. A gépműhelyben, ahol az összes esztergapad alkatrészeket munkáljuk meg, igen nagy fontossággal bírt e segítség. Jelenleg az ütemesség egyik legfontosabb tényezőjét, az előrehaladási közök megteremtését kell napirendre tűznünk.

A 2-es gépműhely tevékenységétől függ a szerelde s a többi befejező részleg munkája. Éppen ezért elhatároztuk, hogy itt mintegy 15 napos előrehaladási közt teremtünk. Ha nagy általánosságban elemezzük ezt a kérdést, láthatjuk, hogy 14—16 napos előnyt teremtettünk a gépműhely és a szerelde között. De amikor aprólékosan elemezni kezdtük ezt a kérdést, kiderült, hogy bizony csak a globális értékek terén észlelhető ez az előrehaladás. Vannak olyan műveletek, illetve alkatrészek, melyek ugymond egyik napról a másikra készülnek el. Tehát csak részleges előrehaladási közről lehet szó.

A gépműhely műszaki vezetősége alaposan elemezte ezt a kérdést és így még több más hiányosság is felszínre került. Kiderült, hogy akadnak igen fontos, ugymond kulcs alkatrészek is, melyek nem készülnek el a tervekben feltüntetett határidőre. A rendellenességek kiküszöbölése végett egész sor intézkedést foganatosítottunk. Nem műhelyenként elemeztük ezt a kérdést, hanem gépcsoportonként és így már reális képet nyertünk.

Behatóan elemeztük a fogaskerék osztály és az eszterga részleg munkáját. E két fontos üzemrészen ugyanis hiányosságok mutatkoztak. Elsősorban is a szakemberek hiányára figyeltünk fel. Több jólképzett dolgozót helyeztünk a részlegre, illetve vettünk fel és osztottunk be a nagyteljesítményű gépek mellé. Más részt kolaborálás utján igyekeztünk biztosítani a szükséges félkész alkatrészeket. Mindössze egy hónapja vezettük be az uj módszert és máris örömmel állapítjuk meg, hogy ez év januárjában e két fontos részlegen ütemesen teljesült a terv. Sőt némi tulszárnyalást is elkönyveltünk.

A munkaszervezési osztállyal karöltve több intézkedést hoztunk. Elsősorban is meg kell említenünk azt, hogy — megállapítottuk az egy esztergapadra eső munkavolument, minden gép és minden technológiai vonal tekintetében.

Ugyancsak a munkaszervezési osztállyal együttműködve egy másik akció tervet is kidolgoztunk, mely szerint biztosítjuk: **a munkaerő összevonását, a munkahelyek idejében történő anyagellátását, a szerszámok, szerkezetek és ellenőrző műszerek elkészítését, a termelés programálását, a technológiai fegyelem betartását, a gépek és berendezések időben történő karbantartását, a megszakítások, a tervben nem szereplő javítások kiküszöbölését.**

Az említett tervek mellett az üzem műszaki vezetősége, a pártbizottság kezdeményezésére mindezeket egy közös, ugynevezett vezértervbe vonta össze, melynek célkitűzései minden részlegre és minden műhelyre kötelezőek.

A beszerzési osztályra igen sok feladat hárul e tervből. De mint ez előtt, a terv megjelenése után sem sikerült biztosítaniuk a szükséges nyersanyagokat és félkész árukat. A tervben mint záros határidő, január 10 szerepel az első negyedévre az összes anyagok és félkész termékek beszerzésére. A hónap már elmult, de az SN 400-as esztergapadhoz szükséges mintegy 15 féle alkatrészt még mindig nem biztosították. Emiatt nagyon kellemetlen helyzetbe kerültünk, mivel gépeinket, gépsorainkat ugy programáltuk, hogy számításba vettük ezeket az alkatrészeket. Hiányukban beiktattunk másikokat, mivel a gép nem állhat kihasználatlanul. Igy látszólag megoldottuk a kérdést, ez azonban nem helyes, mert igen sok munkát fektettünk be olyan alkatrészekbe, melyek szerelésére csak egy vagy két hónap mulva kerül sor. Mi tehát a tervet teljesítjük. A választókot előirányzatait azonban nem.

Egy másik igen fontos kérdés, melyet felszeretnék vetni, a szerszámok, a segédszerkezetek és a mérőműszerek ésszerű használata. A szerszámműhely műszaki vezetőségével együtt grafikont dolgoztunk ki, mely szerint pontos határidőre kell hozzánk érkezniök az illető segédszerkezeteknek és más műszereknek. Mindezzel nem is volna semmi baj, hiszen a szerszámkészítő elvtársak általában betartják a határidőket. Mi azonban mégis hiányoljuk azt, hogy néha késve érkeznek a szerszámok, kaliberek, mérőműszerek. A szerszámok használatával kapcsolatban azonban más rendellenességek is felvetődnek. Nálunk a gépműhelyben sem használjuk ugy azokat, ahogyan a műszaki előírások megkövetelik. Sőt nemtörődömség mutatkozik használatukkor. Azt észleltük ugyanis, hogy egyes dolgozók hibásan alkalmazva azokat megrongálják, s igy mielőtt kihasználnánk őket, tönkremennek.

De fokozott figyelemmel kell foglalkoznunk még a selejtes alkatrészek megjelenésének meggátolásával, a még mindig „parlagon hevenő" munkaidővel. Ha megteremthetjük a meghatározott előrehaladási termelési közöket, biztosítjuk a szerelde munkájának ütemes kibontakozását.

Lengyel Zoltán,
mérnök

Szerszámgépgyári tapasztalatok

Munka közben a laboratóriumban

Csak jó minőségű vetőmagot

Az RKP KB 1966 december 21—23-i plenáris ülésén Nicolae Ceaușescu elvtárs záróbeszédében a többi között hangsúlyozta: „... intézkedni kell arról, hogy előállítsunk értékes fajtáju, nagy hozamu vetőmagot az összes növényeknél..." Mezőgazdaságunk fejlődésének jelenlegi szakaszában a jó minőségű vetőmagvak előállítása és alkalmazása igen fontos kérdés. Városunk és rajonunk mezőgazdasági egységei tulnyomó részben értékes fajtáju, nagyhozamu vetőmagot használnak és ez évről évre ékesszólóan igazolta, hogy a nemesített magvak magas terméshozamot biztosítanak. A nagylaki állami gazdaság és a mezőgazdasági termelőszövetkezetek már évek óta több, mint 4000 kilós hektáronkénti átlagos kukoricatermést érnek el. A nagyperegi, majláti, nagyvarjasi és más mtsz-ek pedig több mint 2000 kilós napraforgó termést takarítanak be.

A magas terméshozamu hibridek és fajtiszta vetőmagvak biztosításában jelentős szerep hárul az aradi magellenőrző laboratórium munkaközösségére. Attól az óhajtól vezérelve, hogy a mezőgazdasági egységek minden növényfajtánál magas terméshozamot érjenek el, évről évre minden növényfajtának a magját elhozták ellenőrzésre a laboratóriumba. Igy az elmult esztendőben 25 százalékkal több magellenőrző próbát végeztünk, mint 1964-ben. Nem érdektelen megemlíteni, hogy manapság egyre több állami gazdaság és mezőgazdasági termelőszövetkezet tartja tiszteletben azokat az utmutatásokat, amelyek szerint elküldeni kell a magvakat a laboratóriumba. Vannak azonban egységek, mint például a féregyházi, fiszkuti, vladimirescui és más mtsz-ek, amelyekben a szakemberek nem forditanak kellő figyelmet erre a kérdésre, késve küldik a magpróbát a laboratóriumba és természetesen ilyen esetben már nem tarthatják tiszteletben az optimális vetési időszakot.

Ami a magvak minőségét illeti, örömmel állapíthatom meg, hogy az utóbbi években különösen az Agrosem-től kiutalt magvak rendelkeznek magas biológiai tulajdonsággal. Nem állíthatom ugyanezt az állami gazdaságok és egyes mezőgazdasági termelőszövetkezetek esetében. Ez annak tulajdonítható, hogy nem mindenütt fordítanak kellő figyelmet a vetésre szánt magvak szelektálására és tárolására. Ennek következtében a laboratóriumba küldött próbák igen sok idegen anyagot tartalmaznak. A kukorica, napraforgó és borsó magvak általában jobb minőségűek, a takarmányborsó, bükköny, zab, árpa és sörárpa magvak minősége viszont gyenge. Az elmult esztendőben annak ellenére, hogy a magellenőrző laboratórium visszautasított alacsony biológiai tulajdonságokkal rendelkező vetőmagvakat, mégis a németszentpéteri és sági állami gazdaságban, a nagyfalusi, kovaszinci, mikelakai és más mtsz-ekben felhasználták azokat. Igy nem csoda, ha alacsony terméshozamot értek el. Itt szeretnénk felhívni a szakemberek figyelmét, hogy különös gonddal tárolják a vetőmagvakat. A laboratóriumban elég gyakran megállapítást nyer az a tény, hogy a magvak tulságosan nedvesek, gyenge a csiraképességük és a rossz tárolás következtében különböző gombák és betegségek támadták meg.

Olyan esetek is előfordulnak, amikor a laboratóriumban a gyenge minőségű magvak között igen sok gyommagot találunk. Ez annak tulajdonítható, hogy számos egységben nem tartják tiszteletben a növényvédelmi agrotechnikai szabályokat és nem forditanak kellő figyelmet a szelektálásra. Különösen a tavaszi növényeknél található nagy százalékarányban a vadrepce, feketemustár, vadborsó és más gyomok magja.

Ebben az esztendőben a tavaszi növényekhez szükséges vetőmagvak ellenőrzését idejében megkezdtük. Az Agrosem jelentős mennyiségű magot küldött ellenőrzésre. Késnek viszont az mtsz-ek és állami gazdaságok. Szükséges, hogy ezekben a napokban valamennyi egységből elküldjék a magot a laboratóriumba, hogy ott rendes körülmények között és idejében el tudják végezni a szükséges vizsgálatokat. Csak ilymódon biztosíthatják szocialista mezőgazdasági egységeink a magas hektárhozamokat.

Feflea Petre mérnök,
a magellenőrző laboratóriumból

EREDMÉNYEK ÉS TÁVLATOK

(Folytatás az első oldalról)

ros kapcsolata révén eddig a 860 hektár szikes talajból 230 hektár már rendkivül termékennyé vált. Elmondhatjuk: a szikes talajból csernoziom született.

A talajjavitási munkálatok nyomán a 230 hektáron a következőképpen növekedett a termés:

Év	1961	1962	1963	1964	1965	1966
Zöldtömeg terméstonnában	471	1554	2771	4000	7346	8032
Takarmányegység hektáronként	95	290	554	800	1460	1502

A feljavitott 230 hektáron termelt egyre nagyobb takarmánymennyiség felhasználásával a szentmártoni mtsz 250 takarmányozott tehenénél az alábbiak szerint növekedett a tejhozam:

Év	1961	1962	1963	1964	1965	1966
Tejhozam takarmányozott tehenenként	1071	1703	2063	2306	2507	2670

A kisérleti területeken, demonstrációs parcellákon és a feljavitott szikes talajokon az alábbi táblázatnak megfelelően változott a zöldtömeg hozam, tartományunk mezőgazdasági egységeiben.

Növény	Hektáronkénti hozam kg.-ban
Őszi bükköny	5600—12 500
Cirok	9500—23 000
Szudáni fű	11 500—32 000 (kivételesen több, mint 42 000)

A feljavitott szikes területeken termesztett zöldtömeg kilogrammjának önköltségi ára 6—8 bani.

Ezeket az eredményeket természetesen számos érdekelt mtsz-ben széles körben megvitatják és arra a következtetésre jutnak, hogy ki kell terjeszteni a szikes területeken lévő legelők és kaszálók feljavitására irányuló akciót. Tekintettel arra, hogy a mezőgazdasági termelőszövetkezetek földjein jelentős területeket foglalnak el a szikes talajok, hasznos lenne, ha az illetékes szervek irányitásával szövetkezet közi formát öltene az e területek feljavitására irányuló tevékenység.

Tekintetbe véve az elért eredményeket, joggal állithatjuk, hogy az országunkban található több, mint 400 000 hektár szikes terület a mezőgazadság igen jelentős tartalékát képezi, amelyet a legrövidebb időn belül hasznositani kell. Ez szükséges és teljes mértékben lehetséges is, mert a foszfogipsz — amelyik kitünő talajjavitó anyagnak bizonyult — bőségesen rendelkezésünkre áll, mint különben értéktelen ipari hulladék. A talajjavitásra forditott költségek — a fentiek alapján — hektáronként 1200—1500 lejt tesznek ki és ez az összeg már egy-két esztendő alatt megtérül. A foszfogipsz használata és a többi előirányzott munkálat nyomán, a talajjavitás hatása 15—20 esztendőre terjed, ha nem lépnek fel a szikesedéshez vezető ujabb okok.

Közelitő számitásokat végezve, csupán tartományunk viszonylatában a kaszáló- és legelőként felhasznált több, mint 45 000 hektár szikes terület termővé tétele révén 700—900 000 tonna zöldtömeg többletet kapunk.

Ez lehetővé tenné az állatállomány takarmánnyal való jobb ellátását, olyan területekről, amelyeket ma nagyrészt csak az állatok járatására használják fel. Ugyanakkor felszabadulnának a takarmánynövényekkel bevetett jelentős területek, amelyeken buzát, kukoricát és más növényeket lehetne termeszteni.

Nicolae Ceaușescu elvtárs, pártunk IX. kongresszusán hangsulyozta annak szükségességét, hogy haladéktalanul intézkedési tervet dolgozzanak ki a termesztett növények hektárhozamának, a legelők és kaszálók termelékenységének növelése érdekében. Ezen utmutatás szellemében a tudomány és termelés kötelessége, szoros egységben dolgozva, a szikes talajoknak termővé tételére törekedni.

A tudomány és technika jelenlegi fejlettségi fokán már nem beszélhetünk terméketlen talajokról, hanem csupán olyanokról, amelyeket még nem tettek alkalmassá a termelésre.

A SZIKES TALAJOK JAVÍTÁSÁBAN

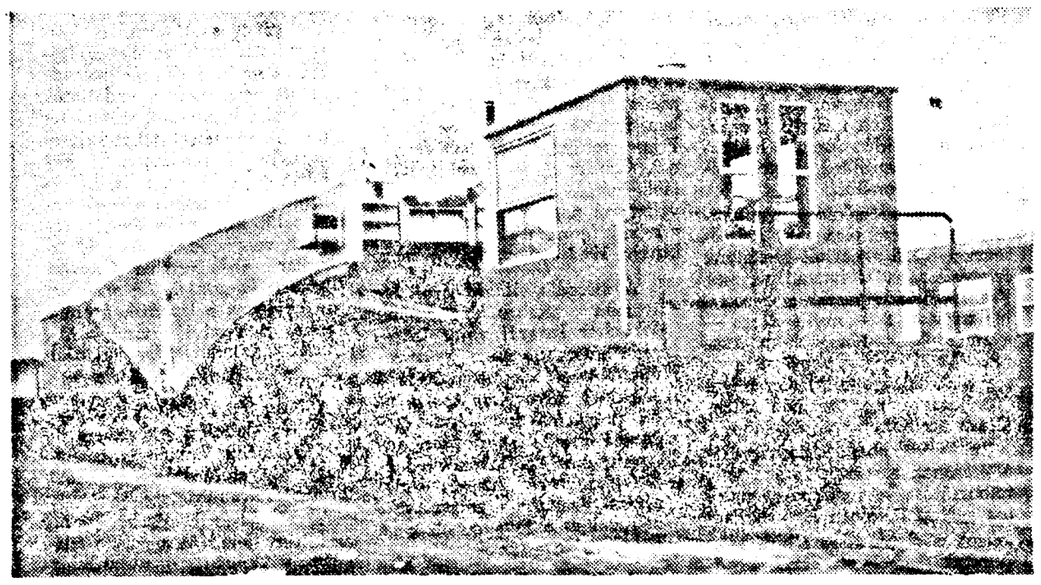

A Vagongyárban nemrég készült el egy 20 tengelyes, 260 tonna teherbirásu óriás vagon. Az uj szállitóeszköz már próbautra indult, sőt olyan hirecket kaptunk, hogy „jól viselkedik". Mechanizmusai, — melyek a rakodó felületet emelik fel vagy le, illetve mozditják ki különböző szögben mind a két oldalra egyszerre, amikor szük átkelő helyekre vagy alagutakhoz ér — kitünően működtek. A vagonok nagy épitőtelepeinkre szükséges hatalmas gépeket, turbinákat, darukat szállitanak majd. Nagy fontossággal bir ez, hiszen az illető gépeket nem az épitőtelepen szerelik mint eddig, hanem müszakilag felszerelt üzemekben, ami minőségük javitását s a termelékenység növekedését idézi elő. Az aradi vagonépitők tehát a képen is látható szállitóeszközzel nemcsak ujat, hanem hasznosat is kreáltak.

Megtettünk mindent

Gépeink kihasználása érdekében?

A jelenlegi időszakban, amikoris a gép- és gördülőanyag gyártó iparra nagyon fontos feladatok hárulnak, előtérbe kell helyeznünk a meglévő gépek és berendezések hatásfokának mind teljesebb kihasználását. A gyakorlat már számtalan esetben bebizonyította, hogy ezuton, a tartalékok feltárásával nagyszerű eredményeket érhetünk el.

Ezzel párhuzamosan — nemcsak munkaszervezési, hanem müszaki és technológiai szempontból — a termelő felületek kihasználását is szem előtt kell tartanunk.

Nálunk, a Vagongyárban a gépek hatásfokának kihasználása konkrét tervek szerint történik, melyek tökéletes összhangban vannak termelési és termelékenységi előirásainkkal. A legpontosabban meghatároztuk a minden gépcsoportra eső munkavolument, ahol pedig kapacitástöbblet mutatkozott, átcsoportositottuk berendezéseinket. Tehát minden gépcsoport teljesitőképességét, müszaki-tudományos módon határoztuk meg. Ezek maximális értéke a három müszakban dolgoztatott géppark tekintetében 79 százalékra növekedett. A kulcsgépekből, melyeknek nagy termelékenységü mutatószámokat kell megvalósitaniok, igyekszünk a nominális teljesitőképességet kiaknázni. Az igy meghatározott értékek nem minden esetben állandóak. Növekvő tendenciával rendelkeznek, de ugyanakkor csökkenhetnek is a termelés sajátosságának megfelelően.

De nem elegendő csupán megállapitanunk a maximális teljesitőképességet egy-egy gépre vagy gépcsoportra, hanem állandóan ellenőriznünk kell azt, nyomon kell követnünk az összes minőségi változásokat, melyek az uj technika és az uj technológiai folyamatok beiktatása révén valósulnak meg. Az első és egyben legfontosabb ellenőrzési paraméter **a váltásonként történő megterhelés,** melyet léptennyomon ellenőriznünk kell. Mi igyekeztünk lehetőleg mind a három váltásban egyenlő módon megterhelni gépeinket. A gyakorlat természetesen nem mindig biztosit lehetőséget erre. De bizonyos szervezési intézkedések foganatositása révén már elég szép eredmények látnak napvilágot. Ezek közé sorolhatjuk a müszaki asziszlencia biztositását, az anyagellátás ütemességét s minden gép kiszolgálását a meghatározott időben.

Akadnak azonban olyan esetek is, amikor a váltásonkénti együtthaló nem éri el a tervezett szinvet. Ilyenkor nagyon szigoru ellenőrzés alá kell vetnünk a technológiai folyamatot, fel kell fedeznünk azokat a kerékkötőket, melyek a munkafázisok elvégzésekor előálltak. E kerékkötők többfélék lehetnek. Rendszerint szervezési kérdésekből adódnak, melyek elháritása főképpen a mesterre és a müvezetőre hárul. Vállalatunkban is találkozhattunk ilyen példákkal, az automata és félautomata gépsorokat kivéve. Éppen ezért a részlegvezetőknek és a mestereknek minden gépet s annak munkáját léptennyomon ellenőrizniök kell. S ez nemcsak a mi vállalatunkra, hanem valamennyi iparvállalatra alkalmazható, ahol komplex megmunkálási müveletet végeznek.

Amikor a gépek kihasználási hatásfokát meghatározzuk, feltétlenül szem előtt kell tartanunk azok **fizikai és erkölcsi kopását.** Ugyanakkor össze kell hangolnunk ezt a jelen időszakban érvényben lévő müszaki normákkal. Természetesen nem mindig a normativákat tartjuk szem előtt, hiszen ezek csak teoretikus iránvt mutatnak. Fontos ilyenkor az elméleti feladatokat összehasonlitani a gyakorlatban elérhető közepes eredményekkel. De ennek is növekvő tendenciái vannak. Éppen ezért szükséges, hogy a mester minden gépnek kalkulációs lapot készitsen, melyen az illető müszakban elvégzett vagy elvégzendő müvelet szerepel, müszaki indoklással egybekötve. Mi, a Vagongyárban már alkalmaztuk ezeket a kulcsgépek üzemeltetésekor, s nagyszerű segitőtársra leltünk bennük. **E kalkulációs lapok** ugyanis hozzásegitettek bennünket ahhoz, hogy reálisan lássuk egy-egy gép vagy gépcsoport fizikai teljesitőképességét. Észrevettük azt is, hogy egy adott pillanatban nem mindig feleltek meg előirásaink a gyakorlatban. Ekkor egyeztettük terveinket a munkafázisokkal s ezáltal magas kihasználási mutatószámot értünk el.

A gépek mind tökéletesebb kihasználása szempontjából nagy fontossággal bir **a lánc-technológia szerinti gépelrendezés.** Nem érjük el a kivánt eredményt azonban akkor, ha nem biztositunk a szükségesnél több nyersanyagot vagy félkészárut egy-egy gépre. A gyakorlatban ez rendszerint ugy nyilvánul meg, hogy egyik-másik dolgozó, nagyobb szakmai felkészültsége révén többet tud termelni gépével, mint egy ugyanolyan körülmények között dolgozó másik ember. Ezért szükséges anyag vagy félkészáru többletet teremtenünk az ilyen munkahelyeknél. Igen ám, csakhogy ilyen esetekben a technológiai vonal végén lévő gépek vagy nagyon tulterheltekké válnak, vagy pedig ha kettőt iktatunk be, nem tudunk elegendő félkészárut biztositani működtetésükhöz. Ilyenkor még egy másik, hasonló családhoz tartozó alkatrész utolsó megmunkálási fázisát is ide kell beosztanunk, hogy kiegyenlitse a második gépnél észlelt kapacitástöbbletet. De ügyelnünk kell ilyenkor arra is, hogy az illető közbeiktatott müvelet ne igényeljen különösebb előkészületi időt, tehát menet közben történjék meg, egyszerű gép leállitás anyagcsere és ujbóli indítás közben. (Segédmüveletek, melyek csak néhány másodpercet vesznek igénybe). Nálunk a Vagongyárban egyik-másik technológiai vonal mentén alkalmaztuk ezt az eljárást és elég szép eredményeket értünk el. De egy tipikus ellentétes példával is szolgálhatok ezirányban. A forgózsámoly részlegen, ahol két technológiai vonal létezik, egy adott pillanatban két radiális, nagy teljesitőképességű furógép soknak bizonyul. Az egyiket eltávolitottuk, a másikat viszont a két technológiai vonal fölött lévő darupálya közepére helyeztük. Ezáltal egyetlen furógéppel tudjuk szolgálni mindkét technológiai vonalat, mivel a gép karja és asztala elfordítható 360 fokos szögben.

Egy dolgot szeretnék hangsulyozni: a gépek egyéni teljesitőképességét feltüntető **kalkulációs lapok** kitöltése, az adatok és teljesitmények állandó nyomonkövetése, a legfontosabb, mivel nagymértékben ezektől függ egy-egy gép kihasználásának további meghatározása. Az ellenőrzés tehát a további intézkedések alapját kell, hogy képezze. Ha mindezt betartjuk, olyan intézkedéseket foganatosithatunk, amelyek gépeink mind tökéletesebb kihasználását biztositják.

Cheveresan Alfonz mérnök,
a Vagongyár főtechnológusa

Chivu Stoica, az Államtanács elnöke, Szomáliába érkezett

(Folytatás az első oldalról)

Meggyőződésem — mondotta a szónok —, hogy látogatásunk, a szomáliai néppel való közvetlen kapcsolat s a ránk váró hasznos és érdekes megbeszélések hozzá fognak járulni a kölcsönös jobb megismeréshez s az országaink között már meghonosodott baráti kapcsolatok és együttműködés további fejlesztéséhez, a szomáliai és a román nép, a béke és a nemzetközi biztonság javára.

A repülőtéren lévő hivatalos személyek bemutatása után a két elnök helyet foglalt egy nyitott gépkocsiban és a vendégeknek fenntartott szállóhelyhez hajtatott. A repülőtéren és az ut mentén felsorakozott lakosok ezrei melegen üdvözölték a román vendégeket.

Délután az Államtanács elnöke udvariassági látogatást tett Szomália elnökénél.

Omar Hasszan, a város polgármestere fogadást adott a román vendég tiszteletére és átnyujtotta neki Mogadiscio város aranykulcsát a magas vendég és a baráti román nép iránti tisztelet és megbecsülés jeléül.

Este Románia Államtanácsának elnökét ünnepélyes külsőségek között kitüntették Szomália Nagy Csillagrendjével és a Nagy Szalag-renddel, Szomália elnökét pedig a Románia Szocialista Köztársaság Csillaga érdemrend I. fokozatával.

Aden Abdulla Oszman elnök bankettet adott, amely meleg, szivélyes légkörben folyt le. A két elnök pohárköszöntőt mondott.

A. KOSZIGIN LÁTOGATÁSA ANGLIÁBAN

LONDON. (Agerpres).

A. N. Koszigin, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke beszédet mondott azon az ebéden, amelyet Robert Bellinger, London főpolgármestere adott tiszteletére. A szovjet kormányfő rámutatott, hogy a jelen pillanatban a vietnámi háboru a nemzetközi feszültség fő tényezője. Ebben a tekintetben — mondotta — első lépésként feltétel nélkül meg kell szüntetni a Vietnámi DK elleni amerikai bombázásokat és az összes többi agressziv cselekményeket. Ezután rámutatott, hogy a Szovjetunió olyan Európáért száll sikra, amelyben a nemzetközi kapcsolatok minden állam nemzeti szuverénitása és függetlensége, a jogegyenlőség és a belügyekbe való be nem avatkozás elvein, területi épségük tiszteletben tartásán és azon a kölcsönös kötelezettségen alapulnak, hogy a vitás kérdéseket kizárólag a kölcsönös megértés és bizalom utján, azaz békés uton oldják meg. A szovjet kormányfő kifejezte óhaját, hogy a jövőben a Szovjetunió és Nagy-Britannia, a két ország népei működjenek együtt, s közös erőfeszitéseiket forditsák a nemzetközi biztonság szilárditására, egy ujabb világkonfliktus elháritására.

„Más utakat kell keresni"

„Egy finálé, amely kiábrándította a részvevőket". Ezekkel a szavakkal érzékeltetik az uruguayi lapok a latin-amerikai országok körében uralkodó hangulatot a GATT-bizottság Punta del Este-ben megtartott nyolcadik ülésszakának befejezése után.

Bár az ülésszak záróhatározatát nem hozták nyilvánosságra, a montevideoi lapok többsége részletesen ismerteti ezt a dokumentumot, amely 25 ajánlást tartalmaz, de nem foglal magában konkrét határozatokat a fejlődésben lévő országokkal szemben alkalmazott kereskedelmi megkülönböztetések kiküszöbölésére.

A zárt ülésen kidolgozott ajánlásokból az a következtetés vonható le, hogy a fejlődésben lévő országoknak nem sikerült kicsikarni garanciákat, sőt még igéreteket sem arra vonatkozólag, hogy a fejlett kapitalista országok megszüntetik a vámsorompókat.

Az ajánlások egyébként is rendkivül ködösek, s egyszerű ténymegállapitásokra szoritkoznak. A dokumentum negyedik pontja világosan kimondja, hogy a részvevőknek nem sikerült megállapodásra jutniuk a vámilletékek csökkentése, a vámsorompók megszüntetése vagy a fejlődésben lévő országoknak nyujtandó vámkedvezmények tekintetében.

Igaz ugyan, hogy a GATT-bizottság ajánlásai felhivják a figyelmet arra a helyzetre, amely meggátolja a trópusi termékekkel való kereskedelmet, s rávilágit arra is, hogy az ingadozó nyersanyagárak milyen sulyos problémát jelentenek a fejlődésben lévő országok számára, de semmiféle gyakorlati megoldást nem helyez kilátásba. Bár az értekezlet nem ért el konkrét eredményeket, Withe, a GATT vezérigazgatója kijelentette, elégedett a GATT kereskedelmi és fejlesztési bizottsága 8. ülésszakán elért „sikerekkel". White álláspontját azonban csupán Peru képviselője osztotta. Az Argentin küldött viszont kijelentette, hogy nem ért egyet ezzel a nyilatkozattal.

Az értekezlet munkálatainak negativ mérlege abban a tényben keresendő, hogy a fejlődésben lévő országoknak nem sikerült egységfrontot kialakitaniuk az eltérő nézetek és a rájuk gyakorolt nyomás következtében.

Az ülésszak tehát ujra kifejezésre juttatta azt a tényt, hogy egész sor nyugati ország formális nyilatkozatai ellenére sem hajlandó lemondani a nemzetközi kereskedelem terén folytatott idejétmult politikáról. Kidomboritotta ezt az uruguayi külügyminiszter is, aki az értekezlet munkálatainak mérlegét megvonva kijelentette: „Az igéreteket, amelyek ezen az értekezleten elhangzottak, már sokszor hallottuk az utóbbi husz évben, de mindeddig semmiféle konkrét határozat nem született. Ez csak fokozza a fejlődésben lévő országokat képviselő küldöttek keserüségét s azt a meggyőződésüket, hogy a kereskedelem kiterjesztéséhez és a mesterséges sorompók megszüntetéséhez — ami egyre sürgetőbb követelmény — más utakat kell keresni és nem azokat, amelyeket a nagy kapitalista hatalmak ellenőrzése alatt álló gazdasági szervezetek javasolnak".

Gheorghe Ciobanu

MI ÚJSÁG A KÜLPOLITIKÁBAN

CORNELIU MĂNESCU kihallgatáson Baudouin belga királynál

BRÜSSZEL. A. Gheorghiu és N. Ionescu, az Agerpres különtudósitói jelentik:

Corneliu Mănescut, Románia külügyminiszterét, aki hivatalos látogatást tesz Belgiumban, szerda délelőtt kihallgatáson fogadta Baudouin belga király, a brüsszeli királyi palotában. Baudouin király hosszasan elbeszélgetett a román vendéggel Belgium és Románia kapcsolatainak további fejlesztéséről és néhány időszerű nemzetközi kérdésről.

A megbeszélés szivélyes légkörben folyt le.

Este Corneliu Mănescu a Nemzetközi Kapcsolatok Királyi Intézetének égisze alatt előadást tartott a brüsszeli Kongresszus-palotában „Románia és az európai biztonság" cimmel.

Az előadáson jelen volt Pierre Harmel belga külügyminiszter, Jean Charles Snoy báró, a Nemzetközi Kapcsolatok Királyi Intézetének elnöke, Emmanuel Coppieters professzor, a Nemzetközi Kapcsolatok Királyi Intézetének vezérigazgatója, képviselők, szenátorok és más politikusok, akadémikusok, diplomaták és ujságirók.

A jelenlévők élénk érdeklődéssel követték és hosszasan megtapsolták a román külügyminiszter előadását.

Ugyanaznap este a belga külügyminisztériumban folytatódtak a hivatalos megbeszélések Corneliu Mănescu és Pierre Harmel között.

A vietnámi háború befejezése az egész emberiség győzelme lenne

Az Egyesült Államok még sohasem viselt oly népszerütlen háborut, mint most Vietnámban, az USA katonai akciói még sohasem ütköztek az amerikaiak oly erős tiltakozásába, mint ez a háboru. A világ népei és kormányai egyetlen más háborut sem itélték el oly erélyesen és még sohasem biztunk oly kevéssé a győzelemben, mint most Vietnámban — mutat rá az Amerikai Nemzetközi Tájékoztatási Intézet világkérdésekkel foglalkozó tanácsa a New York Timesban közölt nyilatkozatában. Ez a szervezet állást foglal a vietnámi háboru kiterjesztése és a Vietnámi DK bombázása ellen.

A vietnámi háboru befejezése az egész emberiség győzelme lenne. A háboru nem lehet politikai eszköz — hangsulyozza a nyilatkozat. A vietnámi háboru folytatása csak szenvedéseket okoz az embereknek és a világháboru veszélyének növekedéséhez vezet.

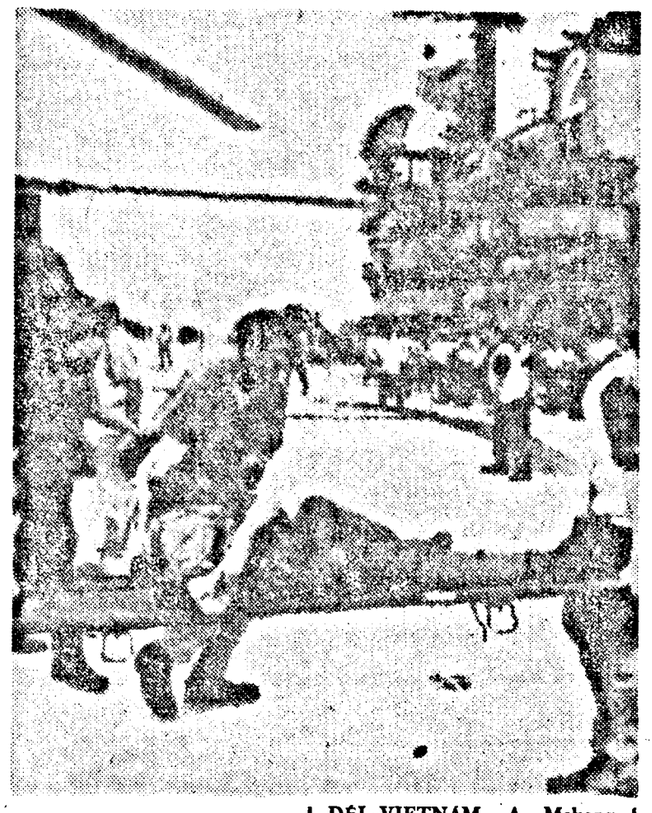

DÉL-VIETNÁM. A Mekong deltájában eszközölt hadmüvetek során, a hazafiak sulyos veszteségeket okoznak az agresszoroknak. Felvételünk a frontról szállitott sebesült amerikai katonákról készült.

Brüsszel, a magasba törő város

Európa legmagasabb épületének, a Tour du Midi-nek 37. emeletéről kitekintve egy magasba törő város panorámája tárul elénk. Néhány évvel ezelőtt még a legszárnyalóbb fantáziáju urbanista sem tudta volna elképzelni Brüsszelt mai formájában.

A belga főváros 1958-ban, a brüsszeli világkiállitás alkalmával tette meg az első lépést a „magasság" felé, ez adott lendületet a szabadon csapongó fantáziának a nagy épitkezések tervezésénél. Ekkor fejeződött be az északi és déli városrészek közötti kapcsolatot megteremtő épitkezés, ekkor terjesztette ki csápjait a belga főváros a tulajdonképpeni városközponton tulra. E munkálatok eredményeként eltünt az Északi pályaudvar régi épülete s helyét merész tervezésü hatalmas épület, a Rogier Nemzetközi Központ foglalta el.

Azóta egy uj, rendkivül modern város tör a magasba s a városkerületek vezetőtanácsai egymással vetélkedve épitik fel az egyre magasabb toronyépületeket. Ez a versengés egyébként szép pénzhaszonnal is jár. Az uj épitkezési divatot meghonositó épületek között van az ugynevezett Madon, amely a város egyik nagy üzleti központjává lett. „A békés kereskedelmi egymás mellett élés temploma" — igy nevezték el ezt az épületet, amelynek 30 emelete keleti és nyugati kereskedelmi vállalatoknak nyujt hajlékot.

A St. Josseten Noode városkerületnek a Madon és négy más felhőkarcoló felépitésével aratott sikere után, a belga főváros 18 kerülete közül 10 hozzálátott a száz méter magasságot meghaladó, hatalmas, acélból és üvegből emelt toronyházak épitéséhez.

Ugy látszik, a lakók izlése is alkalmazkodott az uj épitkezési stilushoz, mert először rendszerint a legfelső emeletek kapnak lakót. A nemzedék, amely két-három emeletes lakásokhoz szokott, most... a 25, vagy 30 emelet felé tör!

Az eddig épült toronyházak (összesen 20) közül igen sok az irodaház. Minden emelet ugy van megtervezve, hogy a mozgatható falak segitségével tetszés szerint módosithatják a helyiségek nagyságát. Egy ilyen toronyépületben több, mint 4000 ember dolgozhat.

Az uj épitészeti koncepció számos komoly feladatot ró a városatyákra. Minden toronyépületnek meg van a maga autóparkoló helye és autóutja. Lassanként a város egész arculata megváltozik. Esténként a gigászi tömbházakból kiözönlő emberek és autók sokadalma szinte megbénitja a közlekedést. Ezért született meg a metró épitésének gondolata. A földalatti vasutat 1972-ben helyezik majd üzembe.

Brüsszel arculata napról-napra változik. A város központjából eltünt a főposta épülete. Helyén hatalmas épitkezés folyik. Éjjel-nappal épül egy hatalmas, négy épületszárnyból álló ház és egy többemeletes autóparkoló komplexum. A Berlemont-negyed teljesen ujjáépült.

Jellemző azonban, hogy a nagy urbanisztikai offenziva során érintetlenül hagyják, mindössze restaurálják a gyönyörü városközpontot, a hires „l'Ilot sacre"-t, ahol a remek történelmi müemlékek vannak. Itt, a gyönyörü Grande Palace-on — az első cékhek emelte középkori kőcsipkés épületek között — dobog az ország szive.

Dana Gheorghiu

PILLANTÁS A NAGYVILÁGBA

■ Arthur Goldberg, az Egyesült Államok állandó ENSZ-képviselője február második felében körutat tesz több ázsiai és európai országban. Arthur Goldberg február 7-én megbeszélést folytatott a Fehér Házban Johnson elnökkel. A megbeszélésen a körutazás célkitüzéseit tárgyalták meg.

■ Ghana fővárosában aláirták a Ghana és Csehszlovákia közötti árucserére vonatkozó 1967. évi jegyzőkönyvet.

■ Ottawai hiradás szerint Kanadának a mult év végén husz millió lakosa volt.

1966-ban növekedett a bevándorlók száma. Különösen Angliából (75 000 személy), Olaszországból (75 000 személy) és az Egyesült Államokból (18 000 személy) vándoroltak be sokan.

■ Az osztrák minisztertanács kedden elhatározta, hogy a nyugatnémet Pal szines televiziós rendszert veszi át. Ezt az eljárást választotta előzőleg Svájc és Olaszország is.

Mint közölték, az osztrák közlekedési és távközlési minisztérium müszaki és pénzügyi szempontból tanulmányozni fogja a Secam francia szines televiziós rendszer vételi lehetőségeit is.

■ A kinshasai rádió közölte, hogy február 12-én a kongói fővárosban megkezdődik a közép-afrikai államfők értekezlete. Az értekezleten Kongó (Brazzaville), a Közép-afrikai Köztársaság, Zambia, Uganda, Szudán, Kenya, Ruanda, Burundi, Tanzánia és Kongó (Kinshasa) vesznek részt. Az értekezlet napirendjén a kontinens e részének biztonságára vonatkozó kérdések szerepelnek. Kuanda zambiai elnök javaslatára választották Kinshasat az értekezlet szinhelyéül.

■ 1966-ban bőséges volt a gyümölcstermés Kubában. Az állami gazdaságok és a magánszektor narancs-, mandarin-, citrom-, grapefruit-termése 40 százalékkal volt nagyobb, mint az előző évben.

■ A limburgi (NSZK) törvényszék megkezdte 13 volt hitlerista jogász iratcsomójának megvizsgálását. A Frankfurter Rundschau szerint „a Harmadik Birodalom hat főügyészéről és hét tartományi törvényszék elnökéről van szó".

Bauer, Hessen tartomány főügyésze kijelentette, hogy a 13 vádlottnak része volt a nácizmus idején elkövetett tömeggyilkosságokban. Többek között részt vettek az euthanasia-program végrehajtásában, ami sok ezer németországi beteg halálát okozta.

■ Halley asztronautikai dijjal tüntették ki, post mortem Edward White-ot, a tragikus körülmények között elhunyt ürhajóst. Az amerikai Urhajózási és Urkutatási Intézet közölte, hogy Edward White-ot már a Cape Kennedy-ben történt tragikus baleset előtt felterjesztették erre a dijra, mivel ő volt az első amerikai ürhajós, aki kilépett a világürbe.

A dijat az ürhajós feleségének adják át.

■ René Maheu, az UNESCO vezérigazgatója, közel-keleti körutját folytatva, kedd este Kuwaitba érkezett. Utazásának eddigi állomásai Sziria, Libanon, Jordánia és Szudán.

■ Az olaszországi állami iskolák tanárai és tanitói szerda reggel óta sztrájkolnak szolidaritásul az olasz egyetemek diákjainak és tantestületének sztrájkjával. A sztrájkolók demokratikus iskolareformot és fizetésemelést követelnek.

■ Malaisya kormánya nemrég közölte, hogy növelni akarja a hadsereg állományát és kiegészíti felszerelését. Tun Abdul Razak honvédelmi miniszter február 3-án a parlamentben kijelentette, hogy Malaisya bombázó és vadászrepülőgépeket fog vásárolni és saját hadiflottát létesit. Az ország katonai kiadása, amit tavaly már lényegesen emeltek, öt százalékkal fog növekedni és meghaladja a 15 millió font sterlinget.

■ Ahmed Medeghri algériai belügyminiszter a február 5-i községi választások eredményeivel kapcsolatos rádiótelevizió-nyilatkozatában többek között azt hangsulyozta, hogy a községek uj megszervezése lehetővé teszi az országépités szempontjából fontos közigazgatási decentralizálás végrehajtását.

A belügyminiszter elégedetten állapitotta meg, hogy a választók nagy számban járultak az urnák elé: a részvétel általában 70—80 százalékos, sőt egyes helyeken majdnem 100 százalékos volt.

■ A beiruti kereskedelmi törvényszék kijelölte az INTRA Bank ügyvezető bizottságát, amely a január 16-án megszavazott INTRA-törvény értelmében a leváltott igazgatótanácsot helyettesiti. Az ügyvezető bizottságban a Libanoni Központi Bank képviselője, a pénzügyminisztérium képviselője, három szakértő és a részvényesek öt képviselője foglal helyet.

■ A CTK hirügynökség közölte, hogy A. Novotny, a Csehszlovák SZK elnöke május 14. és 18. között G. P. Vanier főkormányzó meghivására látogatást tesz Kanadában, a dominium megalapitásának centenáriuma alkalmából.

■ Kedden néhány napos látogatásra Algirba érkezett Gerhard Weiss, a Német Demokratikus Köztársaság Minisztertanácsának alelnöke. A látogatás során megvitatja az algériai kormány képviselőivel az Algéria és az NDK közötti baráti kapcsolatok megszilárditását és az együttműködés elmélyitését.

ELŐSZÖR EURÓPABAN. Mint már arról hirt adtunk, Luzernben (Svájc) egy 16 éves munkás sulyos állapotban került a helyi kórházba. A fiatalembernek a fürész levágta a balkarját. Dr. Bruno Vogt sebész véleménye az volt, hogy visszavarrja a levágott testrészt. Igen ám, de a balkart a szerencsétlenség szinhelyén felejtették. A levágott karrészt öt óra mulva hozták meg. Az operáció sikerült. Fényképünk Herbert Naepflint és az ügyeskezü sebészt mutatja be egy héttel a sikeres operáció után.

Pronoexpressz

A Pronoexpressz február 8-i különleges húzásának nyerőszámai:

I. 45, 19, 2, 28, 27, 32.
Pótszámok: 10, 16.
Nyereményalap: 230 962 lej.

II. 21, 39, 20, 3, 38, 35, 36, 33.
a) 42, 33, 38, 41, 34, 28, 24.
b) 2, 47, 13, 12, 30, 49, 17.
c) 29, 21, 48, 43, 26, 19, 49.
d) 38, 8, 22, 34, 3, 14, 40.
Nyereményalap: 1 472 050 lej.

Mindenfelől

A szovjet akadémikusok évi gyülésén Msztiszlav Keldis, a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának elnöke rámutatott, hogy a szovjet tudósok tavalyi legfontosabb teljesitménye a Luna—9 automata állomás sima holdraszállása volt. Nagy jelentőségü a holdfelszin első panorámikus képének összeállitása is, mivel értékes adatokat szolgáltatott a holdtalaj mechanikai tulajdonságairól és sürüségéről.

Jelenleg a nagy energiáju elemi részecskék tanulmányozásához szükséges müszereket tökéletesitik. Harkovban (Ukrajna) üzembe helyeztek egy 2 milliárd elektronvoltos lineáris gyorsitót. Jerevánban hozzáláttak egy nagy ciklusos elektrongyorsitó épitéséhez. A Moszkva melletti Szerpuhovban az idén üzembe helyeznek egy 70 milliárd elektronvoltos protongyorsitót.

Keldis akadémikus a kvantumelektronika számára nagy lehetőségeket igérő gagarinit-kristályok szintézisére is felhivta a figyelmet. Ezenkivül kidolgozták a viszonylag nagy — 3—4 milliméteres — gyémántok szintézisének módszerét. Előállitották az első mennyiséget a négyzetmilliméterenként 300 kilogrammig terjedő ellenállásu acélból.

Egy automata csillagvizsgáló állomásnak a stratoszférába való felbocsátása révén képeket nyertek a Nap felszinén lévő alakzatokról és olyan adatok birtokába jutottak, amelyek egyebek között lehetővé teszik a Nap deutérium tartalmának meghatározását

Nagy érdeklődést keltett a szovjet biokémikusok munkája, az ugynevezett rigoz-részecskék előállitása.

A geológusok kutatásai lehetővé tették, hogy pontosabban meghatározzák az arany, higany, nikkel, kálium, titántartalmu ásványok, kőolaj, földgáz és különböző hasznos ércek lelőhelyeit.

A világ lakossága 2000-ig megkétszereződik, 2066-ig pedig nyolcszorosára gyarapodik, ha megmarad a jelenlegi növekedési ütem — mutat rá az Amerikai Egyesült Államok Statisztikai Hivatala. Tavaly nyáron Földünkön 3 milliárd 346 000 000 ember élt. Az ENSZ adatai szerint a világ lakossága évente 2 százalékkal szaporodik, tehát 35 év alatt kétszeresére, 100 év alatt pedig nyolcszorosára növekszik, vagyis 2066-ban eléri a 24 milliárd főt.

Henry Pulitzer, a londoni képtár igazgatója azt állitja, hogy a képtár birtokában van Leonardo da Vinci igazi Mona Lisaja. Pulitzer nem vonja kétségbe, hogy a párizsi Louvreban található hires festmény szintén Leonardo da Vinci alkotása, de azt állitja, hogy ezt a képet helytelenül nevezik Mona Lisanak. Mindkét kép csaknem teljesen azonos, az asszony mosolya is ugyanaz, azonban Pulitzer véleménye szerint a Louvreban lévő festmény Constanza d'Avalost, Giuliano de Medici barátnőjét ábrázolja. A londoni képtár igazgatója szerint a zseniális festőművész egyazon időben festette meg Mona Lisat, Francesco del Giocondo feleségét, Constanza 19 évvel fiatalabb hugát. Ezt a képet, amely valamivel nagyobb, mint a Louvre-beli Mona Lisa, a londoni képtár 1962-ben vásárolta meg.

A második világháboru folyamán részben lerombolt Wroclaw lengyel város lakossága gyors ütemben gyarapodik és becslések szerint még a jelenlegi ötéves terv során eléri az 500 000 főt. Végső szakaszba jutott a Gajowice, valamint más két lakónegyed épitése a város déli és északi részén. Ezekben a városrészekben voltak a legnagyobbak a háboru okozta károk.

Tudományos dolgozók megállapitása szerint a Magyar NK altalaja a világ legnagyobb geotermikus anomáliája. Az ország altalajában 4000 köbkilométer, több, mint 50 Celsius fokos hévíz található.

A földkéreg hőmérséklete átlag 35 méterenként növekszik egy fokkal, Magyarországon azonban 18 méterenként. A geotermikus energiát körülbelül 40 000 négyzetkilométer területen, vagyis az ország legnagyobb részén ki lehetne aknázni. A hévíz csupán tiz százalékával több energiát lehetne előállitani, mint az ország összes szén-, kőolaj- és gáztartalékaival együttvéve.

Az észak-kaukázusi Mineralnije Vodi fürdő- és üdülőhely repülőtere közelében egy szokatlan nagyságu sas lecsapott egy leszállni készülő IL—18 tipusu repülőgépre. Leszálláskor megállapitották, hogy a pilótafülke ablaka betört. A fülkében megtalálták a madár lábát.

Négy bellinzonei (Svájc) működevő minealógus a Sopraceneri völgyében, egy kőbányában rendkivül ritka és erős rádióaktiv ásványt talált. Az ásvány neve brannerit, titanoxidból és uránból áll és most találtak először kristályos állapotban. A hosszukás formáju, fekete és vörösbarna szinekben csillogó kristályok rádióaktivitása a legerősebb. Ugyanezen a vidéken már 30 különböző ritka ásványt, köztük powellitet is találtak.

Dr. Louis Leakey antropológus professzor a philadelphiai Tudományos Akadémián kijelentette, hogy az ember fejlődése során csak azért maradhatott meg, mert a vadállatok nem birták husának szagát és izét. A természet tehát sajátos „védekezési rendszerrel" ruházta fel az embert. A szóban forgó védekezési rendszer körülbelül két millió évvel ezelőtt, vagyis akkor tünt el, amikor az ősember fegyvert kezdett használni. Az amerikai atropológus a leopárd, a csimpánz és a pávián viselkedésének tanulmányozása alapján vonta le fenti következtetéseit.

A New York állambeli rákkutatási és -kezelési intézetben sikerült meghatározni az epehólyagban előforduló két vegyi termék molekuláris szerkezetét.

A felfedezés közlésekor mind az intézet, mind az amerikai kristálytani egyesület hangsulyozta, hogy valamely test molekuláris szerkezetének ismerete révén előre meg lehet határozni, hogyan fog viselkedni ez a test, ha kapcsolatba kerül más anyagokkal s igy eredményesebben lehet harcolni a rák ellen.

A kisérletek során, amelyeket E. M. Gopalakrishna és A. Cooper orvosok hajtottak végre, kikristályositották az epehólyagban kitermelt két savat. A kutatók ezután egy számitógép segitségével tanulmányozták a kristályok molekuláin áthaladó Röntgen-sugarak elhajlását.

Mindenfelől

A Vörös Lobogó szerkesztősége és kiadóhivatala: Stejarului utca 2—4. szám. Telefon: szerkesztőség: 16-92, 30-87, 35-69; kiadóhivatal: 28-34; nyomda: 30-93, 20-77. — Tip. I.P.B.A. 40 468